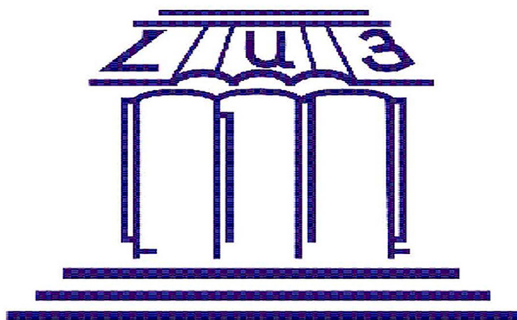

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

26. 295

Հրատարակութիւն Հայաստանի Ս. Խ. Հ. Գյուղատնտեսական
Կոոպերատիվների Միութեան — «ՀԱՅԳՅՈՒՂԿՈՈՊ»-ի:

334.6: 638.1

2-24

Մ Ե Ղ Վ Ա Բ Ո Ւ Յ Ծ Ն Ե Ր Ի
Կ Ո Ո Պ Ե Ր Ա Տ Ի Վ Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Յ Ա Ն
Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

05.06.2013

537.6:638.1 46
2-24
Հրատարակություն Հայաստանի Ս. Խ. Հ. Գյուղատնտեսական
Կոոպերատիվների Միության — «ՀԱՅԳՅՈՒՂԿՈՈՊ»-ի:

1008
38570

**ՄԵՂՎԱԲՈՒՅԾՆԵՐԻ
ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ**

Լենինականի Տեղ. Տնտ. տպարան
1924 թ.

ՄԵՂՎԱԲՈՒՅԾՆԵՐԻ ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎ

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

§ 1. _____ հիմնվում է

և գործելու յե

դաժառում:

Ընկերության վարչությունը գտնվում է _____

§ 2. Մեղվաբույժների կոոպերատիվ ընկերության նպատակն է նպաստել մեղվաբուծական տնտեսության արտադրության բարձրացմանը և ընկերության անդամների մեղվաբուծական արհեստի զարգացմանը. —

ա) Մատակարարել նրանց մեղվաբուծության համար անհրաժեշտ պարագաներ.

բ) Կազմակերպել նրանց աշխատանքի արդյունքների վերամշակման ու վաճառահանման գործը.

գ) Վարկավորել անդամներին սրանց մեղվաբուծական տնտեսությունը բարելավելու և բարձրացնելու համար.

դ) Տարածել գյուղատնտեսության վերաբերյալ ոգտավետ գիտելիքներ իր գործունեություն շրջանում:

§ 3. Յերկրորդ հոդվածում հիշված նպատակներին հասնելու համար ընկերությունն իրավունք է վերապահվում:—

ա) Հայթայթել ընկերության և անդամների անհրաժեշտ գործիքներ, ինվենտար, մեղվաբուծական պտրագաներ, մայրեր (թագուհի), մեղրատու բույսերի սերմեր և մեղվաբուծությանն անհրաժեշտ այլ առարկաներ:

բ) Կազմակերպել ցուցադրական և արդյունաբերական մեղվանոցներ, մայրերի բուծարաններ, պարտեզներ, բանջարանոցներ և բոստաններ, կազմակերպել ընկերության արտերի, պարտեզների և բանջարանոցների միասնական մշակում, զբաղվել լավ տեսակի մայրեր բազմացնելու, ինչպես և մեղրատու բույսերի սերմերի անասկներն ազնվացնելու գործով:

գ) Ունենալ արհեստանոցներ արհեստական սուժաթերթեր, փեթակներ և այլ մեղվաբուծական պարագաներ պատրաստելու համար, նույնպես մեղվաբուծական նույթեր վերամշակող ձեռնարկություններ:

դ) Իր անդամների աշխատանքի արտագրությունների վաճառքը կատարել:

յ) Ունենալ պահեստներ և խանութներ:

§ 4. Ընկերությունն իրավունք ունի որինական բոլոր միջոցներով գույքեր ձեռք բերել և ոտարացնել, պայմանագրեր կնքել, փոխառություններ անել, պարտավորություններ հանձն առնել, նվիրաբերություններ ընդունել, հայցեր հարուցել, դատարաններում հանդես գալ իրեն պատասխանատու կողմ և ընդհանրապես ռզովում և իրավական անձի բոլոր իրավունքներով:

§ 5. Ընկերության պարաքերի հատուցումն ապահովվում և նրան պատկանող բոլոր շարժական և

անշարժ գույքերով, գրամագլխով և սույն կանոնադրության հոդ. 19-ով սահմանած անդամների լրացուցիչ պարտականությամբ:

§ 6. Ընկերությունն իրավունք ունի միությունը կազմել այլ կոոպերատիվ նման ընկերությունների հետ և անգամակցել մասնագիտական կենտրոնին և «Հայդյուզկոոպ»-ին:

§ 7. Ընկերությունը պետք է ունենա իր անվամբ կնիք:

II. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԸ ՅԵՎ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆԲՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

§ 8. Մեղվաբույծների ընկերության անգամ կազմող են լինել յերկու սեւի 18 տարեկանից վեր անձինք, վորոնք ունեն խորհուրդներում ձայն և վորոնց իրավունքները չեն սահմանափակված դատարանով. անգամ կարող են լինել նաև ընկերության գործունեության շրջանում գտնվող իրավական մարմինները՝ արտերներ, կոմունաներ և պետական ու հասարակական հիմնարկներ:

§ 9. Ընկերության անգամ չի կարող լինել մեղվաբուծական այլ կոոպերատիվի անգամ:

§ 10. Նոր անդամների ընդունելությունը կատարվում է մեղվաբույծների ընկերության ընդհանուր ժողովում, վորը կարող է նախնական ընտրությունը հանձնարարել վարչությանը՝ վերապահելով իրեն հետագայում հաստատման իրավունքը:

§ 11. Ընկերության անգամը պարտավոր է իր ունեցած փեթակների քանակը ցուցակագրել ընկերության վարչության մոտ և հետագայում նրանց թվի մեջ կատարված փոփոխությունների մասին պարբե-

բարար հաղորդելը

§ 12. Ամեն մի անդամ ընկերության մեջ տալիս է պարտավորագիր, վր ինքը պարտավորվում է կատարել սույն կանոնադրության բոլոր կետերը և ընկերության տված պարտականությունները 17 հոգ համաձայն, նույնպես վոր նա անդամ չի նման այլ կողպերատիվ ընկերության:

§ 13. Ընկերությանն անդամագրվողը պարտավորվում է այն պարտականությունների համար, վորոնք ծագել են իր անդամագրվելուց առաջ:

§ 14. Ընկերության յուրաքանչյուր անդամ իրավունք ունի ընկերությունից հեռանալ, այդ մասին տալով գրավոր հայտարարություն. յեթե հայտարարությունը տվել է շրջանառության տարին լրանալուց յերեք ամիս առաջ, այդ դեպքում նրա հետագյման որը, վորից հետո նա չի մասնակցում վոր ողորդաին վոչ ել վնասին, հաշվվում է նույն շրջանառության տարվա վերջը. իսկ յեթե հայտարարությունը տալիս է շրջանառության տարվա վերջին յերեք ամիսների մեջ, այդ դեպքում նրա հետագման որը հաշվվում է հաջորդ շրջանառության տարվա վերջը և մնում է մասնակցից ողորդաին ու վնասին, բայց զրկվում է արտելի մեջ պաշտոնավարելու և ընդհանուր ժողովներում մասնակցելու իրավունքից, այն որից սկզբած, յերբ նա տվել է հայտարարություն իր հեռանալու մասին:

§ 15. Ընդհանուր ժողովի վորոշման համաձայն՝ ընկերությունից հեռացվում են այն անդամները, վորոնք իրենց պարտականությունները ճշտությամբ չեն կատարում, կանոնադրության և ընկերության օրինական հրահանգներին հակառակ և, ընդհանրապես, ի վնաս ընկերության են գործում:

§ 16. Ընկերությունից հեռացված կամ արտաքսված անդամները կարող են վերընտրվել ընդհանուր հիմունքներով:

§ 17. Ընկերությունից արտաքսված և մեռած անդամի հաշվհարգաբը (բեցետ) կատարվում է այնպես, ինչպես կամովին հեռացած անդամի հաշվհարգաբը:

§ 18. Ընկերության յուրաքանչյուր անդամ կրում է լրացուցիչ պատասխանատվություն ընկերության պարտքի համար, այսինքն՝ այն դեպքում, յերբ ընկերության դրամագլուխն ու ստացվածքը չեն ծածկում ծախքերը. անդամը լրացուցիչ ներպով պատասխանատու յե յուր փայավճարների — պատիկի չափով:

§ 19. Հեռացած և արտաքսված անդամին, ինչպես և մեռածի իրավահաջորդին, վերադարձվում են փայավճարները և նույն շրջանառության տարվա դիվիդենտը՝ տարեկան հաշվետվությունն ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատելուց յերեք ամիս հետո, իսկ մյուս դրամագլուխներից և ընկերության ունեցվածքից նորա մաս չեն ստանում:

III. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

§ 20. Ընկերությունն ունի հիմնական, պահեստի և հատուկ դրամագլուխներ:

§ 21. Հիմնական դրամագլուխը կազմում է փայավճարներից և զուտ ողուտի հատկացումներից. հատկացումների չափը սահմանում է ընդհանուր ժողովը:

§ 22. Փայավճարների չափը սահմանվում է ընկերության անդամների ունեցած յուրաքանչյուր փե-

Թափի համար ո. կ.: Անկախ փայերի թվից՝ անդամն ոգավում է միայն մեկ ձայնի իրավունքով: Ընկերության այն անդամը, զորն ավելացնում է իր փեթակների թիվը, պարտավոր է վճարել լրացուցիչ փայավճարներ:

§ 23. Պահեստի գրամագրուիքը գոյանում է անդամավճարներից և զուտ ոգուաից արած հատկացումներից այն չափով, ինչ չափով կը վորոշի ժողովը, բայց 20 տոկոսից վոչ պակաս, և այն գումարներից, վորոնք գոյանում են ընկերության անգամների վրա զրված տուգանքների դանձումներից, նաև ընդհանուր ժողովի տրամագրության տակ յեղած զանազան միջոցներից: Պահեստի գրամագրուիքը նախատեսվում է ընկերության վնասները ծածկելու համար և ծախսվում է ընդհանուր ժողովի գիտությամբ:

§ 24. Անգամավճարները սահմանվում են յուրաքանչյուր անգամի համար ո. կ.:

§ 25. Հատուկ գրամագրուիքներ գոյանում են զուտ ոգուաից արած հատկացումներից՝ ընդհանուր ժողովի սահմանած չափով, և զանազան ընկերություններից ու հիմնարկություններից վերցրած փոխառություններից: Հատուկ գրամագրուիքները կազմելու և ծախսելու կանոնները սահմանում է ընդհանուր ժողովը:

§ 26. Ընկերության անգամների հայցերի առարկա կարող են ծառայել միայն զուտ ոգուաի այն մասը, վորը հատկացել է ընդհանուր ժողովը, վորպես պիլիգենտ՝ անգամներին բաշխելու համար. իսկ ընկերության ունեցվածքը և նրա գրամագրուիքը յենթակա չեն անգամների կողմից հարուցված հայցերին:

IV. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՎԱՐՈՒՄԸ

§ 27. Ընկերության գործերը վարում է ընկերության անգամների ընդհանուր ժողովը, նրա կողմից ընտրված վարչությունը և վերստուգիչ հանձնաժողովը:

Ա. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ

§ 28. Ընդհանուր ժողովի զբաղմունքի առարկաներն են. —

ա) Տարեկան հաշվետվության և առաջիկա տարվա գործունեության նախահաշվի ու ծրագրի քննությունը և հաստատումը:

բ) Վարչության և վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամների թվի վորոշելը և նրանց ընտրելը:

գ) Բոլոր ընտրյալ պաշտոնավարներին ու ծառայողներին վարձատրություն նշանակելը:

դ) Վարչության նախագահի և վերստուգիչ հանձնաժողովի անգամների համար մշակած հրահանգների հաստատումը:

յ) Ընկերության ընտրյալ պաշտոնյաների դեմ դատական գործ սկսելու հարցի լուծումը և իրանց պարտավորությունները խախտող անգամների վրա նշանակող տուգանքի չափը վորոշելը:

զ) Վարչության և վերստուգիչ հանձնաժողովի դեմ հարուցված գանգատների քննությունը:

է) Պահեստի գրամագրուիքը ծախսելու և ոգուաի ու վնասի բաժանելու վերաբերյալ հարցերի լուծումը:

ը) Անշարժ սեփականություններ, ձեռք բերելու, զրավ գնելու և ոտարացնելու հարցերի լուծումը:

թ) Կոոպերատիվ մասնագիտական կենտրոն կազմակերպելու կամ նման հարցերի լուծումը:

ժ) Ընկերության գործերը լիկվիդացիայի յենթարկելը և վերջացնելը.

ժա) Ընկերության գործունեության վերաբերող հարցերի մշակման համար հանձնաժողովներ կազմելը.

ժբ) Ընկերության գրամազուխների (հիմնական, պահեստի և հատուկ) կազմակերպման համար հատկացումներ սահմանելը.

ժգ) Ընկերության գործունեության ընդհանուր վերհսկողությունը, նրանց հետագա զարգացման և բարելավման ձևերի վորոշումը և քննությունը.

ժդ) Ընկերության անդամներին հեռացնելու և հեռացվածներին վերընդունելու հարցի վճռելը.

§ 29. Ընդհանուր ժողովում ամեն մի անդամն ունի միայն մի ձայնի իրավունք, վորին այդ իրավունքն ուրիշին հանձնելը չի թույլատրվում.

§ 30. Հերթական ժողովը տեղի յե ունենում ապրիլի ամի անգամ, վոչ ուշ քան չրջնաառության տարին վերջնաալուց յերեք ամիս հետու Արտակարգ ժողովները հրավիրվում ե ըստ կարիքի՝ վարչության հոգմից, կամ վերստուգիչ հանձնաժողովի, կամ ընկերության անդամների մի տասներորդական մասի պահանջամար.

§ 31. Ընդհանուր ժողովը հրավիրվելու ժամանակի ու նրա քննվելիք հարցերի մասին վարչությունը պետք ե վաղորդոք տեղեկացնի ընկերության անդամներին. բացի դրանից պետք ե աչքի ընկնող տեղերում կախել համապատասխան հայտարարություններ, վոչ ուշ քան ժողովի որից մի շաբաթ առաջ.

§ 32. Ընդհանուր ժողովն որինական ե համարվում, յեթե ներկա յե ընկերության բոլոր անդամները առնվազն մեկ հինգերորդական մասը. Իսկ յերբ ժա-

ղավը հրավիրվում ե վճռելու ընկերությունը լուծարքի յենթարկելու, անդամների պատասխանատվության չավը լարձրացնելու, վնասներն անդամների վրա բաշխելու, կանոնադրությունը փոփոխության յենթարկելու և անդամներին ընկերությունից հեռացնելու վերաբերյալ հարցերը՝ այդ դեպքում պահանջվում ե առնվազն բոլոր անդամների կես մասի ներկայությունը.

§ 33. Բոլոր հարցերն ընդհանուր ժողովում վճռվում են ձայների հասարակ մեծամասնությամբ. կանոնադրությունը փոփոխելու, դրամազուխներ կազմելու, անդամների համար պարտադիր վճարներ սահմանելու, անդամների պատասխանատվությունը փոփոխելու, վնասների բաշխման և ընկերությունը լիկվիդացիայի յենթարկելու հարցերը վճռելու համար պահանջվում ե յերկու յերորդական ձայների մեծամասնություն.

§ 34. Այն դեպքում, յերբ պահանջված թվով անդամների բացակայության պատճառով ժողովն առաջին անգամ չի կայանում, վոչ ուշ քան մեկ ամսվա ընթացքում հրավիրվում ե յերկրորդ ժողովը, վորի վորոշումներն որինական են անկախ ժողովին ներկա յեղող անդամների թվից, միայն ի բաց առյալ այն դեպքից՝ յերբ ընդհանուր ժողովը հրավիրվում ե արտելը լուծարքի յենթարկելու համար այս հարցը յերկրորդ և հետագա ընդհանուր ժողովներում վերորջելու համար պահանջվում ե առնվազն անդամների մեկ յերորդի ներկայությունը և նրանց յերկու յերորդական ձայների մեծամասնությունը՝ հակառակ դեպքում ընկերությունը չարունակում ե իր գոյությունը. Յերկրորդ ժողովում կարող են քննվել այն հարցերը միայն, վորոնք դրված են յեղել նախորդ ժողովի որոշարգում.

§ 35. Ժողովը յուրաքանչյուր անգամ յուր միջից ընտրում է նախագահ ու քարտուղար, ըստ վերջի վարչության և վերստուգելի հանձնաժողովի անդամները չեն կարող նախագահել:

§ 36. Վարչության և վերստուգելի հանձնաժողովի անդամները մասնակցում են ընդհանուր ժողովին ընկերության մյուս անդամների հետ համահավասար իրավունքներով, բայց առանց վճռողական ձայնի իրավունք ունենալու, հետևյալ հարցերի ըննության ժամանակ.—

ա) նրանց գործունեությունը դնահատության յենթարկելիս:

բ) նրանց համար վարձատրություն նշանակելիս:

գ) Հաշվետվությանը հաստատելիս:

դ) նրանց պատասխանատվության յենթարկելիս:

§ 37. Ժողովի վորտուսները գրվում են արձանագրության դրքում և ոտորագրվում նախագահի, քարտուղարի ու առնվազն ժողովի ներկա յեղոյ գրագետ անդամներից յերեքի կողմից: Ժողովին ներկա յեղոյ անդամների անվանացուցակը կցվում է տվյալ ժողովի արձանագրությանը: Որինական վորտուսները պարտադիր են ժողովից բացակայող անդամների համար նույնպես:

§ 38. Ընդհանուր ժողովում ընկերության ամեն մի անդամ իրավունք ունի այս կամ այն հարցի լուծման առթիվ առանձին կարծիք հայտնելու և պահանջելու, վորպեսզի իր այդ առանձին կարծիքը մոտրվի արձանագրության մեջ:

Բ. ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

§ 39. Ընկերության գործերի ամփոփական կա-

ռավարողը վարչությունն է, վորը բաղկացած է լինում առնվազն յերեք անդամից և յերկու անձնափոխանորդներից, վորոնց ընտրում է ընդհանուր ժողովը: Վարչության անդամների հեռանալու կամ բացակայելու դեպքում, նրանց փոխարինում են անձնափոխանորդները:

§ 40. Վարչության անդամներն ընտրվում են մի տարի ժամանակամիջոցով:

§ 41. Վարչության գործերը կառավարելու ներքին կարգն ու կանոնները, ինչպես վարչության անդամներից ամեն մեկի յիազորության սահմանելն ու պաշտոնավարության, վորոշվում է ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված հրահանգով:

§ 42. Վարչությունը հանդիսանում է ընկերության յիազոր մարմինը և վարում է նրա բոլոր գործերն առանց վորեւ հավատարմագրերի: Ընկերության բոլոր գրագրությունները տեղի յեն ունենում վարչության անունից նախագահի կամ նրա փոխանորդի ստորագրությամբ:

§ 43. Ընկերության գործերի վերաբերյալ անորինություններ անելու և կատարելու մասը կենտրոնացված է վարչության ձեռքին: Մասնավորապես վարչության պարտականությունն է.—

ա) Ընկերցւթյան գործարանների, արհեստանոցների և նման ձեռնարկությունների ընդհանուր ղեկավարությունն ու նրանցում կատարվող աշխատանքների վերահսկողությունը:

բ) Նոր անդամներ ընդունելը՝ ընդհանուր ժողովի տված յիազորությամբ:

գ) Ընկերության ընդհանուր ժողովի վորոշումների յրագործումը:

դ) Ընկերության մթերքների վաճառումը:

յե) Ընկերութեան կարիքների համար անհրաժեշտ պաշարեղանների և նույթների հայթայթումը կանխիկ դրամով կամ ապառիկ և նրանց պահելն ու ծախելը:

զ) Ընկերութեան հասանելիք գումարների ստանալը մասնավոր, հասարակական ու կառավարական անձներից և հաստատութիւններից:

է) Վարպետների ու այլ ծառայողների վարձելն ու արձակելը:

ը) Թղթակցութիւնների ու ծրարների, ապրանքների ու զանազան առաքումների ստացումը յերկաթուղիներից և փոստից:

թ) Ընկերութեան բոլոր գործերը կառավարական և պաշտոնական հիմնարկութիւններում հետապնդելն ու պաշտպանելը:

ժ) Ընկերութեան անդամներին մթերքների արժեքն ու ոգուտը հաշվելն ու բաշխելը:

ժա) Հերթական և արտակարգ ժողովների հրավիրում:

ժբ) Ընդունել ամեն տեսակի մուտքերն ու վճարումները, ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված նախահաշիվի և կատարածումը:

ժգ) Կազմել ընկերութեան գործունեութեան վերաբերյալ հաշվետվութիւնը և առաջիկա տարվա յեկից ու մոտից նախահաշիվները:

ժդ) Պահել ընկերութեան անդամների անձնական հաշիվներ՝ հիշելով նրանց մուծած բաժնեվճարների դումարները և ընկերութեան պարտքերի դիմաց՝ ներքանց բաժին ընկնող պատասխանատվութեան չափը:

ժե) Տալ մուրհակներ, պարտավորագրեր և ընկերութեան անունից կնքել ամեն տեսակի պայմանագրեր ու գործարքներ:

§ 44. Վարչութեան բոլոր անդամները միասին պատասխանատու յեն ընկերութեանը պատճառափոխանների համար:

Սրանից անկախ նրանք նման արարքների ու գանցառութիւնների համար յենթարկվում են պատիժների՝ քրեական որոնքների համաձայն: Բայց այն գործերի համար, վորոնք ընդհանուր ժողովի կողմից հանձնարարված են յեղիլ բացառապես վարչութեան անդամներից մեկն ու մեկին, վարչութեան մնացյալ անդամները պատասխանատու չեն: Նման պատասխանատվութիւնից ազատվում է վարչութեան այն անդամը, վորը համաձայն չի յեղիլ վարչութեան վորոշման և յուր առանձին կարծիքը տվել է գրավոր կերպով:

§ 45. Վարչութեան նիստը համարվում է կայացած, յեթե նրան ներկա յեն յերեք անդամ, վորոնց թվում՝ նախագահը կամ նրա փոխանորդը: Վարչութեան անդամներից վորեւէ մեկի հիվանդութեան կամ բուցակայութեան դեպքում նրան փոխարինում է այն անձնափոխանորդը, վորն ընտրութեան ժամանակ ամենից ավելի ընտրողական ձայն է ստացել:

§ 46. Վարչութեան մեջ հարցերը վճռվում են ձայների հասարակ մեծամասնութեամբ: ձայների հափառութեան դեպքում, գերակշռում է նախագահի ձայնը:

§ 47. Վարչութեան անդամը կարող է հեռացվել յուր պաշտոնից ժամանակամիջոցը լրանալուց առաջ ընդհանուր ժողովի վորոշմամբ:

§ 48. Վարչութեան և վերստուգիչ հանձնաժողովի կազմի մեջ մտնել չեն կարող արյունակցական կապեր ունեցող ազգականները:

§ 49. Վարչութեան դեմ յեղած դանդառները

ուղղվում են ընդհանուր ժողովին:

VI. ՎԵՐՍՏՈՒԳԻՉ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

§ 50. Մեղվարուծական ընկերության վարչության և ծառայողների գործողությունները քննելու և վերհանելու նպատակով ընդհանուր ժողովը յուրաքանչյուր տարի ընտրում է վերստուգիչ հանձնաժողով՝ առնվազն 3 անձից և յերկու անձնափոխանորդից:

§ 51. Վերստուգիչ հանձնաժողովի պարտականությունն է.—

ա) Յուրաքանչյուր ամիս ստուգել յեկից ու մըտից գրքերը, հաշվեկշիռն ու գրամարկը:

բ) Վերհանել վարչության ու ծառայողների կանոնավոր գործավարության վրա:

գ) Տարեկան ընդհանուր ժողովից առաջ ստուգել տարեհաշիվը մատյանների, հաշիվների ու փաստաթղթերի հիման վրա, նմանապես գրամարկը ու գույքը՝ համաձայն գրանցման ու իրական տվյալների:

դ) Քննել վարչության կողմից առաջիկա տարվա համար կազմած նախահաշիվն ու գործունեության ծրագիրը: Վերստուգիչ հանձնաժողովի յեկրակացությունները վերստուգությունների և տարեհաշիի ու առաջիկա տարվա գործունեության ծրագրի քննության մասին ներկայացնում են ընդհանուր ժողովին:

§ 52. Անկախ վերստուգիչ հարձակումի վերջնականից՝ ընկերության գործերը ստուգվում են «Հայ-էյուդկոտդ»-ի հրահանգիչների ու վերատեսուչների կողմից:

§ 53. Կանոնադրության 44, 45, 46 հոդվածները կիրառվում են վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամներին:

նկատմամբ նույնպես:

§ 54. Վերստուգիչ հանձնաժողովի դեմ յեղած դանդառներն ուղղվում են ընդհանուր ժողովին, սակայն հանձնաժողովի միջոցով, վերը պարտավոր ե ներկայացնել նրանց առաջիկա ընդհանուր ժողովին իր բացատրության հետ միասին:

VII. ՀԱՇՎԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՎ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

§ 55. Վարչությունը պարտավոր է պահել գրքեր, վորտեղ պետք է գրվեն.—

ա) Ընկերության բոլոր շրջանառությունների յիւքն ու մուտքը և դրամարկի մեջ յեղած կանխիկ դրամը:

բ) Ընկերության ամեն մի տեսակի շրջանառության յիւքն ու մուտքն առանձին-առանձին:

գ) Ընկերության ունեցած հաշիվների դրությունը, ինչպես ամեն մի անդամի, անպես և չհիմարկությունների ու դանդառն անձանց հետ:

դ) Ապրանքների ու մթերքների հաշիվը:

յ) Ընդհանուր ժողովի վորոշմամբ այլ մատյաններ:

§ 56. Հաշվետվության տարին համարվում է հոկտեմբերի 1-ից մինչև սեպտեմբերի 30 ը, բայց յեթե ընկերությունը յուր գործունեությունը սկսել է տարվա ընթացքում, այդ դեպքում հաշվետվության տարին համարվում է նրա գործունեությունը սկսելու օրից մինչև սեպտեմբերի 30-ը:

§ 57. Շրջանառության տարին լրանալուց վոշ ուշ, քան յերեք ամսվա ընթացքում վարչությունը պետք է կազմի յուր հաշվետվությունը՝ հիշատակելով.—

ա) Ընկերության բոլոր դրամագրությունները:

04582
2857

բ) Մթերքների, ինչպես նաև զրամական գումարների ընդհանուր մուտքն ու յեկքը.

գ) Ընկերության ունեցած ստացվածքի ու պարտքի հաշիվը.

դ) Ընկերության հաշվեկշիռը-բալանսը.

յե) Ոգուտների ու վնասների՝ և գույս ոգուտի որինակելի բաշխման հաշիվները.

զ) Առաջիկա տարվա նախահաշիվը.

ե) Ընկերության անդամների հաշիվները, հիշելով, թե ամեն մեկը ներանցից վճարքան մթերք է տվել

ը) Յեվ ուրիշ անհրաժեշտ տեղեկություններ՝ ընկերության գործունեության մասին:

§ 38. Նախ քան ընդհանուր ժողովին ներկայացընելը՝ տարեհաշիվը գրքերով ու փաստաթղթերով ստուգում է վերստուգիչ հանձնաժողովը՝ Վոչ ուշ քան յերկու շաբաթ առաջ, հաշվետվությունը պիտի բաժանվի ընկերության անդամներին ծանոթանալու համար: Ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված հաշվետվությունը պահվում է ընկերության գործերում իսկ նրա պատճենն ուղարկվում է «Հայգյուղկոոպ»-ին:

ՎՊԻ. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՒՏՆԵՐՆ ՈՒ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

§ 39. Զուտ ոգուտը բաշխվում է հետևյալ ձևով. —

ա) Հատկացվում է հիմնական պահեստի և հատուկ զրամագրւխներին համաձայն հոդ. 21, 22 և 25-ի.

բ) Հատկացվում է 25 տոկոսից վոչ ավել, վորպես դիվիդենտ՝ անդամներին, իսկ մնացած գումարն տվելացվում է ընկերության զրամագրւխներին:

§ 60. Ընկերության շրջանառությունից առաջացած վնասները ծածկվում են պահեստի զրամագրւխով: **Յեթե** այդ ձևով վնասները չեն ծածկվում՝ ընդհանուր

ժողովին է թողնվում ծածկել փոյի հաշիվ մյուս զրամագրւխների կամ բաժանել ընկերության մյուս բոլոր անդամների վրա, ամեն մեկի ունեցած պատասխանատվության համաձայն: Յուրաքանչյուր անգամ իր մաս վնասը վճարելու յե վոչ ուշ, քան մինչև տարվա վերջը: Հակառակ դեպքում գանձվում է դատական կարգով:

IX. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՓԱԿՈՒՄԸ:

§ 61. Ընկերությունը կարող է փակվել. —

ա) Ընդհանուր ժողովի վորոշմամբ.

բ) Ընկերությունը սնանկ հայտարարելու դեպքում.

գ) Յեթե ընկերության անդամների թիվը 15-ից պակասում է:

§ 62. Սույն կանոնադրության հոդված 61-ում նախատեսված կետի համաձայն՝ վարչությունը պարտավոր է անհապաղ հրավիրել ընդհանուր ժողով, վորը վորոշում է ընկերության գործերը լիկվիդացիայի յենթարկել և մշակում է նրա կարգը:

§ 63. Այդ մասին նախորոք տեղեկացվում է «Հայգյուղկոոպ»-ին և հայտարարվում է տեղական թերթերում:

■ 64. Ընկերության գործերը լիկվիդացիայի յեն յենթարկվում վարչության անդամների՝ միջոցով, յեթե ընդհանուր ժողովի կողմից այդ պարտականությունը չի զրված ստանձին հանձնաժողովի վրա:

■ 65. Լիկվիդացիա անողները ղեկավարվում են վարչության անդամների համար սահմանված ընդհանուր կանոններով և այդ հիման վրա պատասխանատու յեն ընկերության վնասներ պատճառելու դեպ-

քում. նրանք միաժամանակ յենթակա յեն վերստու-
ղիչ հանձնաժողովի վերհսկողութեանը:

§ 66. Լիկվիդացիա անողները վերջացնում են
ընկերութեան պարտավորութիւնները, ստանում և
գանձում են ընկերութեան պահանջները և բաժանում
են ընկերութեան պատկանող ստացվածքը:

§ 67. Նոր պարտականութիւններ հանձն առնել
լիկվիդացիա անողները կարող են այն դեպքում մի-
այն, յեթե այդպիսի իրավունք վերապահել և նրան
ընդհանուր ժողովը:

§ 68. Յեթե ընկերութեան ստացվածքը բավա-
կան չանի բոլոր պարտքերը ծածկելու համար՝ այդ
դեպքում լիկվիդացիա անողները պակասող վճարելիքը
լրացնում են սույն կանոնադրութեան համաձայն՝
գանձելով ընկերութեան անդամներին:

§ 69. Բաժնեվճարներն անդամներին վերադա-
ռնելը կատարվում և ընկերութեան բոլոր պարտքերը
լրացնելուց հետո միայն, և համեմայն դեպս վոչշուտ,
քան լիկվիդացիա անելու մասին արված հայտարա-
րութիւնը թերթում տպելու որից մի տարի լրանա-
լուց հետո: Այն դուստրները, վորոնք անհրաժեշտ են
ընկերութեան վիճելի պարտքերը, ինչպես և այն
պարտքերը, վորոնք վճարելու ժամկետը դեռ եւ չի
հասել, բաժարարելու համար՝ հաշվում ու առանձնացը-
նում են լիկվիդացիա անողները:

§ 70. Պարտքերը վճարելուց և բաժնեվճարները
վերադարձնելուց հետո, լիկվիդացիա անողները ընկե-
րութեան մնացորդ Պտացվածքն ու զբաժանուխները,
ընդհանուր լիկվիդացիոն ժողովի ցուցմունքով, գոր-
ծադրում են կոոպերատիվ ու հասարակական նպա-
տակներին:

§ 71. Ընկերութեան գործերը վերջացնելուց հե-

տո, լիկվիդացիա անողները կազմում են իրենց հա-
շիվը, վորը ներկայացվում և ընդհանուր ժողովին ի
հաստատութիւն՝ վերստուղիչ հանձնաժողովի յեզրա-
կացութեան հետ միասին: Նույն հաշվառվութիւնը
ուղարկվում և «Հայգյուղկոոպ»-ին. նրան և հանձնը-
վում ի պահ նաև ընկերութեան բոլոր գույքերն ու
զբօքերը:

X. ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՓՈՓՈԽԵԼՈՒ ՅԵՎ ԼՐԱՑՆԵ- ԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

§ 72. Ընկերութեան անդամների ընդհանուր
ժողովը, համաձայն 32 և 33 հոդվածների, կարող և
փոփոխութեան յենթարկել ու լրացնել ներկա կանո-
նադրութիւնը:

§ 73. Ընկերութեան վարչութիւնը կանոնադրու-
թեան մեջ կատարած բոլոր փոփոխութիւնների մա-
սին պարտավոր և անմիջապէս տեղեկացնել «Հայ-
գյուղկոոպ»-ին և մտքրած փոփոխութիւնները միայն
վերջինիս կողմից հաստատվելուց հետո՝ ստանում են
օրինական ուժ:

ԸՆԿԵՐՈՒՅԱՆ ՏԻՄԱՊԵՐՏՆԵՐ՝

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0197842

